

Årsmelding Helse Fonna HF

Innhald

OM HELSEFØRETAKET.....	3
VERKSEMDSSTYRING OG INTERNKONTROLL.....	4
PASIENTBEHANDLING.....	4
KVALITET I BEHANDLINGA	5
BRUKARMEDVERKNAD.....	7
OPPLÆRING AV PASIENTAR OG PÅRØRANDE	7
SAMHANDLING	7
FORSKING OG INNOVASJON	8
SIKKERHEIT OG BEREDSKAP	9
INFORMASJONSSIKKERHEIT.....	10
MEDARBEIDARAR.....	10
UTDANNING.....	13
HMS.....	16
MILJØ	17
LIKEVERD, MANGFALD OG LIKESTILLING	18
ÅPENHETSLOVEN	18
EIGEDOMSUTVIKLING.....	19
INVESTERINGAR, FINANSIERING OG LIKVIDITET	20
ÅRSRESULTAT OG DISPONERINGAR	21
FRAMLEIS DRIFT	22
STYRET	22

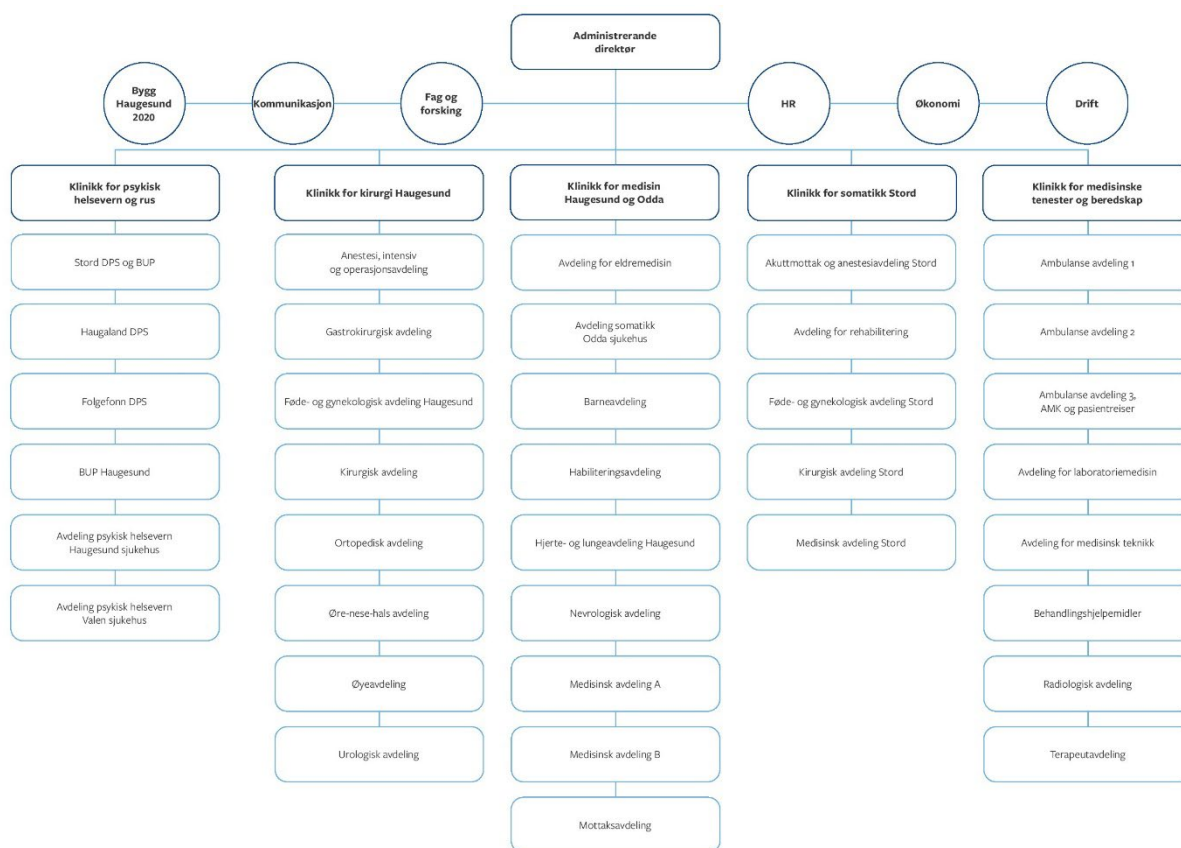
Om helseføretaket

Helse Fonna HF er eigd av Helse Vest RHF (regionalt helseføretak; org.nr. 983 658 725) og er del av spesialisthelsetenesta på Vestlandet og i Rogaland. Føretaket skal dekke behovet til befolkninga på ca. 183 000 innbyggjarar fordelt på 16 kommunar. Behova skal dekkast uavhengig av kjønn, alder, etnisitet og religion. I tillegg til behandling og utgreiing av pasientar skal føretaket forske, utdanne helsepersonell og gje opplæring og rettleiing til pasientar og pårørande.

Helseføretaket er lokalisert over fleire lokasjonar, med sjukehus i Haugesund, Stord, Odda og Valen, samt Folgefonn DPS, Haugaland DPS og Stord DPS, ti ambulansestasjonar og ein ambulansebåt.

Føretaket er organisert i fem klinikkar; Klinik for psykisk helsevern og rusbehandling, Klinik for medisin Haugesund og Odda, Klinik for medisinske tenester og beredskap, Klinik for somatikk Stord og Klinik for kirurgi Haugesund. I tillegg er det etablerte støtte- og fellesfunksjonar som skal bidra til ein effektiv drift av kjerneverksemda.

Organisasjonskart over verksemda:

Oppgåvene Helse Fonna HF skal ivareta blir kvart år definerte i eit styringsdokument som blir utarbeidd av Helse Vest RHF. Helse Fonna er forplikta til å levere på denne bestillinga innanfor dei gjeldande økonomiske rammene.

Verksemdsstyring og internkontroll

Føretaket har lagt opp verksemdsstyring og internkontroll i samsvar med bestemningar i lov- og regelverk, samt krav og føringar frå Helse Vest RHF.

Leiinga sin gjennomgang vart gjennomført i august 2024. Fokus for gjennomgangen var å vurdere i kva grad Helse Fonna har eit hensiktsmessig styringssystem og om dette systemet bidreg til kontinuerleg forbetring av verksemda. Leiinga sin gjennomgang for 2024 viser at Helse Fonna har eit styringssystem på plass, organisasjonen har nødvendig struktur og leiing, bygger forbetningskompetanse og arbeider i samsvar med forskrift om leiing og kvalitetsforbetring i helse- og omsorgstenesta. Gjennomgangen viser også at det framleis er mykje som kan utviklast og forbetrast i dei ulike delane av styringssystemet. Det er et kontinuerleg arbeid å utvikle styringssystemet og organisasjonens modningsgrad innanfor dei ulike område. Handlingsplanen etter leiinga sin gjennomgang består av tiltak som skal gjennomførast i 2024/2025 for å heve modningsgrad i høve til å nå beskrivande mål. Her blir rutinar knytt til risikostyring, læring frå uønskete hendingar, pasienterfaringsundersøkingar, kontinuerleg forbetningsarbeid og opplæring løfta fram. Leiing og beredskap vil få særleg fokus i det kommande året.

Føretaket nyttar IKT-verktøyet Synergi for å melde og dokumentere handtering av uønskete hendingar. Melding av uønskete hendingar er ei viktig kjelde til forbetring, og det blir arbeid systematisk med å bevisstgjere og fremje ein god meldekultur. Vidare blir det arbeid med å styrke læring frå uønskete hendingar.

Helse Fonna deltar i regionalt nettverk for risikostyring. Retningslinjer og prinsipp for risikostyring i Helse Vest er tatt inn som styrande dokument i eHandbok, og e-læringskurs for risikostyring er gjort tilgjengeleg i læringsportalen. Helse Fonna følger opp arbeidet med topp 5 risiko.

Helse Fonna har i 2024 gjennomført internkontrollverksemd etter revisjonsplan. Det er gjennomført internrevisjon på tema SVK og transfusjon av blodprodukter. Vidare er det gjennomført internrevisjon på områda kvalitetsstyringssystem, HMS, ytre miljø, forskning og innovasjon og humane celler og vev (Fertilitetseininga). Det var også planlagt internrevisjon på tema UVC på smitteisolat, men denne vart ikkje gjennomført i 2024. Sjukehusapoteket har gjennomført internrevisjon på legemiddelområdet med tema legemiddelsamstemming og dobbeltkontroll.

Det er leiar for revidert eining som er ansvarleg for å utarbeide ein handlingsplan i Synergi for tiltak som skal føre til lukking av dei avvik som kjem fram i rapporten. Frist for gjennomføring av tiltak og lukking av revisjon er 3 månadar etter mottatt revisjonsrapport. Revisjonsteamet gjennomgår og evaluerer tiltak og inviterer til dialog før lukking av revisjonen.

Revisjonsrapportar som går på tvers av klinikkar blir gjennomgått i direktørmøtet.

Klinikk/områdedirektør har ansvar for at lukking vert gjennomført etter plan og etterspør framdrift i eigen organisasjon.

Pasientbehandling

Helseføretaket skal yte gode og likeverdige spesialisthelsetenester uavhengig av alder, kjønn, bustad, økonomi og etnisk bakgrunn. Føretaket kan utføre dei fleste oppgåvene innan pasientbehandling med unntak av funksjonar som det er bestemt skal sentraliserast til regionssjukehus og universitetssjukehus i regionen, som til dømes invasiv kardiologi, nevrokirurgi og visse typar kreftbehandling inkludert kirurgisk behandling av desse.

I 2024 hadde føretaket 25 875 døgnopphald, ei auke på nær 3 % frå året før. 78 % av døgnopphalda var knytt til øyeblikkeleg hjelp. Det var 24 185 døgnopphald i somatisk del av

føretaket, ei auke på 2,9 % frå 2023., kor 81 % av opphalda var knytt til øyeblikkeleg hjelp. Det var 1 690 døgnopphald innan psykisk helsevern og rus, ei auke på 3,7 % frå 2023, og 47 % av opphalda var øyeblikkeleg hjelp. Klinikk for kirurgi Haugesund hadde 9 064 døgnopphald, Klinikk for medisin Haugesund og Odda 9 400, kor 1 345 var ved Odda sjukehus, medan Klinikk for somatikk Stord hadde 5 721 døgnopphald.

Det vart gjennomført 9 159 dagbehandlingar i 2024. 5 652 av desse var i Klinikk for kirurgi Haugesund, 1 671 i Klinikk for medisin Haugesund og Odda, derav 744 ved Odda sjukehus. I Klinikk for somatikk Stord vart det gjennomført 1 752 dagbehandlingar og 84 i Klinikk for psykisk helsevern og rus. Det var ei auke i talet på dagbehandlingar i føretaket på 3,7 % frå 2023.

Talet på polikliniske konsultasjonar i føretaket var 257 157 i 2024, ei auke på om lag 2 % frå 2023. Auken var nokolunde lik andelsvis innan somatikk og psykisk helsevern. 77 647 polikliniske konsultasjonar vart gjennomført i Klinikk for kirurgi Haugesund, 78 318 i Klinikk for medisin Haugesund og Odda, derav 9 777 ved Odda sjukehus, 26.507 i Klinikk for somatikk stord, 72 462 i klinikk for psykisk helsevern og rus og 2 223 i Klinikk for medisinske tenester og beredskap.

Samla går altså talet på både døgn- og dagopphald og polikliniske konsultasjonar opp.

Tala i dette avsnittet og avsnittet under er henta frå ulike rapportar i føretaket sin rapportportal.

Kvalitet i behandlinga

Kvaliteten i behandlinga kan bli målt gjennom ei rekkje kvalitetsindikatorar. Desse gir eit uttrykk både for ventetider, del fristbrot og replanlegging av avtalar, og for resultatmål i behandlinga. Føretaket har mål om kontinuerleg forbetring av alle kvalitetsindikatorar og arbeider målretta med dette.

Ventetid og fristbrot

Føretaket hadde i 2024 ei gjennomsnittleg ventetid for behandla pasientar på 65 dagar, mot 68 dagar i 2023. Klinikk for kirurgi Haugesund hadde ei gjennomsnittleg ventetid for behandla på 69 dagar, Klinikk for medisin Haugesund og Odda 66 dagar og Klinikk for somatikk Stord 63 dagar. Innan psykisk helsevern for vaksne var ventetida 51 dagar, psykisk helsevern for barn og unge 51 dagar og rusbehandling 32 dagar. Ventetidene for behandla pasientar har gått ned innan både somatikk og psykisk helsevern og rus, samanlikna med 2023. Det er gjort eit omfattande i heile føretaket for å redusere desse, og dette har gitt gode resultat. Arbeidet vil fortsetje i 2025, både regionalt og lokalt og målet er ytterlegare reduksjon i ventetidene i 2025, i tråd med Ventetidsløftet.

Det var i føretaket 2 933 fristbrot for behandla pasientar, ein nedgong på om lag 18 % frå 2023. Det var 1 658 fristbrot i Klinikk for medisin Haugesund og Odda, 806 i Klinikk for somatikk Stord, 400 i Klinikk for kirurgi Haugesund og 61 i Klinikk for psykisk helsevern og rus. Talet på fristbrot for ventande er og framleis på veg nedover, noko som vil føre til at talet på fristbrot for behandla også blir ytterlegare redusert.

Kvalitetsindikatorer

Helse Fonna arbeider aktivt og kontinuerleg med kvalitetsforbetring. Kvalitetsregister og kvalitetsindikatorar har ei sentral rolle i dette arbeidet. Indikatorane gir oss viktig informasjon om kvaliteten i føretaket og er gode utgangspunkt for forbetringarbeid.

Forbetringsarbeidet har to samtidige oppgåver: Å halde den høge kvaliteten der me allereie er gode og å forbetre kvaliteten der me ikkje har så gode resultat. Resultat frå dei nasjonale kvalitetsregistra blir sett på agendaen i direktørmøta i føretaket, der kvalitet og pasientsikkerheit er fast punkt på agendaen kvar 14. dag.

Arbeidet med forbetring av «raude» indikatorar blir systematisert i regi av Avdeling for kvalitet og pasientsikkerheit. Det er oppretta ein handlingsplan for forbetringsarbeidet, der problematikken blir adressert og tatt opp i dei involverte avdelingar/klinikkar med kartlegging av faktorar som kan spele inn, vurdering av verdien av forbetring og tiltak for å oppnå dette. Me har forventningar om at denne systematiseringa av arbeidet på sikt kan vera med og gje ytterlegare forbetring av kvaliteten i pasientbehandlinga i føretaket.

Kvalitet og pasientsikkerheit

Kvalitetsutvalet i Helse Fonna er ein del av føretaket sitt arbeid med kvalitet og pasienttryggleik. Alle alvorlege hendingar som blir melde til Helsetilsynet blir handsama i Kvalitetsutvalet. 18 slike hendingar har vore handsama i 2024. Kvalitetsutvalet har stort fokus på arbeidet med å lære på tvers av einingar og føretak. Det er publisert 2 læringsmeldingar, 2 melde på tvers-saker er delt med dei andre føretaka i Helse Vest. Det er i 2024 oppretta kvalitetsråd i alle klinikkar. Ein vil arbeide vidare med tiltak på korleis kvalitetsutvalet og kvalitetsråda kan samarbeide om å vidareutvikle system for læring på tvers.

Det er i 2024 meldt 3 184 pasientrelaterte hendingar i føretaket sitt avvikssystem Synergi. Talet på meldingar er klart aukande dei 5 siste åra. Kvalitetsutvalet ser dette som uttrykk for eit fokus på meldekultur og at det er trygt å melde uønskete hendingar i Helse Fonna. Saker som er gjentakande og blir meldt frå fleire klinikkar er fall, legemiddelhandtering, manglande samsvar mellom oppgåver og ressursar, overflytting/overføring av pasientansvar og hendingar på tvers av somatikk og psykisk helsevern. Tiltak for å redusere uønskete hendingar er mellom anna det regionale arbeidet innan risikoområde legemiddel (ROMLE) som har vore eit av topp 5 risikoområda i Helse Vest.

Føretaket har i 2024 motteke 105 nye erstatningssaker frå Norsk Pasientskadeerstatning som gjeld behandling utført hos oss. Dette er 23 saker færre enn i 2023. I 2024 var det 24 pasientsaker der pasienten fekk medhald, det er 12 færre enn 2023. Alle saker med medhald i NPE blir nå registrert i Synergi, for oppfølging i aktuell avdeling. Dette vil vera eit viktig verkemiddel for å avdekke årsaksforhold og leggje til rette for tiltak som kan medføre kvalitetsforbetring og færre pasientskader.

Helse Fonna følgjer opp regional plan for kvalitet og pasienttryggleik (2020-2024). For kvart tiltak i regional plan er det skissert mål og tiltak i føretaket, og kven som har ansvar for oppfølging og framdrift. Helse Fonna hadde 21 deltakarar i Helse Vest si grunnutdanning i forbetringsmetodikk hausten 2024, og 4 som gjennomførte rettleiarutdanning. Helse Fonna har nå 107 tilsette som har gjennomført grunnutdanning i forbetringsmetodikk og 12 godkjende rettleiarar innan forbetringsmetodikk. Dette er framleis eit godt stykke frå dei måla me har om høvevis 10 % og 1 % av tilsette i føretaket med slik kompetanse.

Helse Fonna har deltatt i arbeidet med å utvikle nytt regionalt rammeverk for kvalitet og pasienttryggleik (2025-2029).

Arbeidet med pasienttryggleik og HMS er viktige verkemiddel for å sikre trygge tenester. HMS-avdelinga og Avdeling for kvalitet og pasientsikkerheit samkøyrer difor deler av arbeidet ved å ha faste, regelmessige møter.

Det vart gjennomført 5 pasienttryggleiksvisittar i 2024. Pasienttryggleiksvisittane har til hensikt å utvikle openheitskultur der pasienttryggleik er første prioritet. Leiinga skal oppmuntre til

rapportering av problem, feil og nestenulukker. Saman skal ein sjå på moglegheiter for å forbetre pasienttryggleiken ved sjukehusa, for å kunne redusere talet på pasientskadar.

Prevalensundersøkingar og GTT

I 2024 blei det gjennomført to prevalensundersøkingar av trykksår/inkontinens assosiert dermatitt (IAD). Prevalensundersøkinga som vart gjennomført i mai viste at 5,22 % av pasientane hadde fått trykksår under gjeldande innlegging og 3,84 % av pasientane hadde fått IAD. Det er reduksjon i antal trykksår frå 10,41, og ei auke i antal IAD frå 0,45 % i mai 2023. Prevalensundersøkinga i november 2024 viste at 4,69% av pasientane hadde utvikla trykksår under innlegginga og 0,78 % av pasientane hadde fått IAD. Dette viser ei nedgang i trykksår samanlikna med 2023, og ei auke i antal IAD.

Det vart i 2024 arrangert fagseminar for trykksår og IAD ved alle tre sjukehusa i Helse Fonna. Dette for å auke fokus på førebygging og behandling av trykksår og IAD.

Framleis vil eit auka fokus rundt risikomøter på avdelingane vera eit viktig verktøy for førebygging, tidleg diagnostisering og behandling av desse tilstandane.

Føretaket nyttar Global trigger tool (GTT) som metode i kvalitetsforbetring. I 2023 fann Helse Fonna minst ei pasientskade i 20,4 % av dei pasientopphalda som blei undersøkte. Dette er ei auke frå 15,8 % i 2022. Helse Fonna hadde framleis for høg andel opphald med pasientskade i 2023, og vil arbeide vidare for å nå målet om reduksjon til 10 % i 2024.

Brukarmedverknad

Involvering av brukarrepresentantar på systemnivå har blitt bra innarbeida i føretaket, dette gjeld også alle felles foruma med kommunane gjennom helsefelleskapet. På tenestenivå er det framleis ein jobb å gjere med å sikre brukarrepresentasjon i prosjekt og arbeidsgrupper. Den enkelte pasient og brukar sin rett til å medverke i val av tenestetilbod, undersøkings- og behandlingsmetodar er eit tema som må ha vidare fokus.

I 2024 blei det laga egne nettsider med informasjon om brukarmedverknad på system- og tenestenivå i Helse Fonna. Der er det mellom anna informasjon om kor korleis ein skal melde inn behov for representantar og kven som har ansvar for opplæring og oppfølging.

Opplæring av pasientar og pårørande

Lærings- og meistringssenteret skal ivareta pasient- og pårørandeopplæring for pasientar i somatiske avdelingar i Helse Fonna, og er lokalisert på Bergsenteret Raglamyr.

Drifta ved LMS i Helse Fonna går som normalt. 20 ulike kurs vert tilbode, der tre av kursa er habiliteringsavdelinga sine egne kurs. I avdelingane blir meir praktisk individuell opplæring i pasientforløpa gjennomført, medan LMS-kursa er gruppebaserte med både fagleg innhald og erfaringsdeling. I tillegg er det kurs i helsepedagogikk, for å auka kompetansen til alle som har pasient- og pårørandeopplæring. Via fagnettverket i Helse Vest har det i 2024 blitt planlagt fleire digitale LMS-kurs på tvers av helseføretaka, med oppstart i 2025.

Det vart gjennomført 54 kurs i 2024. 5 planlagde kurs vart avlyst. 358 pasientar og 376 pårørande deltok på kurs i 2024, mot 501 pasientar og 326 pårørande i 2023.

Samhandling

Samhandling med kommunane er eit satsingsområde i Helse Fonna. I tråd med nasjonale føringar er det etablert helsefellesskap mellom Helse Fonna og kommunane. Føremålet er å skape ei meir samhengande og berekraftig helse- og omsorgsteneste til pasientar og brukarar som treng tenester både frå spesialisthelsetenesta og kommunane. Det skal vere særleg fokus på å utvikle gode tenester og pasientforløp til dei prioriterte pasientgruppene; barn og unge, personar med alvorlege psykiske lidingar og rusproblem, skrøpelege eldre, personar med fleire kroniske lidingar og kvinner gjennom graviditet, fødsel og barseltid.

Figuren synar organiseringa av Helsefellesskapet i Fonna-regionen:

I 2024 har ein arbeida med å vidareutvikla og styrka helsefellesskapet gjennom utarbeiding av overordna strategi og revisjon av mandat for dei faglege samarbeidsutvala. Strategisk samarbeidsutval har teke avgjerd om å avvikle FOUSAM (felles FOU-eining for samhandling). Eit felles sekretariat med bemanningsressursar frå interkommunal samhandlingseining og samhandlingseininga i Helse Fonna skal ivareta framtidig koordinering av aktiviteten i helsefellesskapet.

Helsefellesskapet har motteke 5,3 mill. kr i rekrutterings- og samhandlingstilskot. Tilskotet er varig og skal understøtte forpliktande samarbeid mellom kommunar og helseføretak om tenesteutvikling og gode pasientforløp. Tildelte midlar i 2024 er overførte til 2025. Strategisk samarbeidsutval utarbeider kriterier for bruk av midlane med utgangspunkt i overordna strategi og handlingsplan for helsefellesskapet. Første søknadsfrist blir våren 2025.

Samhandlinga mellom føretaket og kommunane er regulert i eit sett med avtalar som skal følgjast opp gjennom den etablerte samhandlingsstrukturen i helsefellesskapet. I 2024 starta ein arbeidet med å revidera samarbeidsavtalane i samsvar med den nye rettleieren.

Forsking og innovasjon

Forsking er ei lovpålagt oppgåve for spesialisthelsetenesta (Lov om spesialisthelsetenester §3-8). I styringsdokument til føretaket for 2024 er eit av hovudmåla å styrke forsking, innovasjon og kompetanse. Det blir mellom anna trekt fram at klinisk forsking skal vere ein integrert del av all klinisk praksis og pasientbehandling. Det er eit mål at talet på kliniske behandlingstudiar i 2024 er auka med minst 15% samanlikna med 2023.

Kliniske behandlingstudiar

Helse Fonna har på plass eit godt støttesystem for gjennomføring av kliniske behandlingstudiar, med koordinator og forskingsbioingeniør, i tillegg til deltidstillingar som studiesjukepleiar ved fagområda eldremedisin, nevrologi og kreft, og koordinator ved radiologisk eining. Helse Fonna har hatt 13 aktive kliniske behandlingstudiar i 2024. Til samanlikning var det åtte aktive studiar i 2023.

Helse Fonna fekk ikkje tildelt stipend frå Helse Vest i tildelinga i 2024 (for 2025). Det var fem 50% PhD-stipend, fem 50% postdoctor-stipend og eit 50% klinisk forskarstipend som hadde ekstern finansiering i 2024.

Intern finansiering av forskingsprosjekt

Helse Fonna har i dag fem heile faste forskarstillingar (to 100% og seks 50%), i tillegg til seks 50% PhD-stipend og ett 50% postdoctor-stipend . Dette er finansiert av interne midlar.

Formidling

I 2024 var det 55 vitenskaplege publikasjonar der ein eller fleire av forfattarane hadde adresse i Helse Fonna. I tillegg bidrog forskarane med formidling gjennom eksempelvis føredrag, posterpresentasjonar og fagfellevurderingar. Helse Fonna arrangerte saman med Høgskulen på Vestlandet *Forskningsdagane* i september 2024, der fleire forskingsprosjekt blei presenterte.

Brukarmedverknad i forskning

Det er etablert rutinar for brukarmedverknad i forskingsprosjekt. Nye prosjekt skal legge fram sin plan for brukarmedverknad i Helse Fonna sitt brukarutval. Eit stort fleirtal av prosjekta rapporterer at dei har brukarmedverknad. Det er stor variasjon i grad av brukarmedverknad, men fleire prosjekt rapporterer at brukarane er involvert i alle fasar i prosjektet, frå planlegging til publisering. Brukarutvalet skriv i sin kommentar til Årleg melding for Helse Fonna 2024: *Brukerutvalget ba i fjor om å bli tatt mer med i helseforetakets planlegging og gjennomføring av forskningsprosjekter. Denne oppfordringen er blitt fulgt godt opp og vi setter stor pris på å bli holdt løpende orientert og få komme med innspill til forskningsemner som kan ha betydning for våre pasienter, ikke minst i utviklingen kliniske studier i foretaket. Det gleder oss derfor at antall kliniske studier har økt betydelig dette året.*

Innovasjon

Helse Fonna har i 2024 hatt 50% ressurs som innovasjonsrådgevar våren 2024 og 70% hausten 2024. Frå 2025 er denne ressursen auka 150%. Prosjekta som fekk tildeling i 2023 er godt i gang, og nye prosjektideaer blir følgt opp og forankra med tanke på utlysing av Helse Vest midlar i januar 2025. Helse Fonna har fleire innovasjonsprosjekt med mål om komme fram til personellsparande løysingar, til dømes tilrettelegging for meir persontilpassa oppfølging av pasientar med beinbrot og barn med diabetes. Her blir digitale verktøy tatt i bruk.

I 2024 hadde Helse Fonna åtte pågåande innovasjonsprosjekt. Helse Fonna nyttar Idémottaket for innmelding og oppfølging av innovasjonsidear og -prosjekt.

Helse Fonna inngjekk ny avtale med Valide som teknologioverføringsselskap (TTO) i 2024.

Sikkerheit og beredskap

Beredskap og sikkerhetsarbeidet i Helse Fonna har i 2024 vore del av leiinga si gjennomgang. Målsetting for arbeidet har vore å strukturere arbeidet og sikre involvering ut i organisasjonen. Det er utarbeida malar for avdelingsvis revidering av beredskapsplanar, og beredskap har vore tema på avdelingsmøter i fleire klinikkar. I revisjonsarbeidet er malar og metodar for arbeidet testa ut på enkeltavdelingar. Overordna beredskapsplan er revidert, og arbeid med revisjon av avdelingsvise planar pågår. Beredskapshendingar i Helse Fonna har i stor grad vore handtering knytt til varsel om ekstremvær i regionen. Dette har inkludert flytting og oppbemanning av

ressursar prehospitalt, og sikring av transport for nødvendig helsepersonell. Beredskapsarbeid har også vore å bistå aktivt i handtering av hendingar som ikkje har utløyst beredskap,

Kriser og krig i Europa påverkar arbeidet med beredskap regionalt og lokalt, og beredskapsarbeidet i Helse Fonna er styrka gjennom året. Samarbeid med kommunane om beredskap er viktig i føretaket sitt beredskapsarbeid, og kontakten med kommunane om beredskap er auka i 2024. Frametter vil fokus vera å få på plass reviderte avdelingsvise planar, bidra aktivt i utarbeiding av regionale beredskapsplanar og fortsette med evaluering og læring etter hendingar og øvingar. Målet er å sikre ein robust og responsiv beredskap som kan handtere både lokale og regionale utfordringar.

Informasjonssikkerheit

Helse Fonna har implementert nytt styringssystem for informasjonssikkerheit og personvern med tilnærming til NSMs grunnprinsipp. Dette gir eit betre grunnlag for bruk og utvikling av IKT-infrastruktur. Det er implementert sårbarheitsskanning av nettverk og IKT-infrastruktur til dei medisintekniske miljøa for Haugesund sjukehus. Det er oppretta eit team som handterer sårbarheiter frå sårbarheitsskanning og som kjem frå HelseCERT.

Det har vorte utført ein risikoanalyse på "totalt bortfall av IKT" som har teke for seg alle delar av infrastrukturen som blir påverka av eit slikt bortfall. Det er starta med å sjå på risikoane for å finna tiltak som kan redusera desse. Det blir også gjennomført risikoanalysar på alle nye system og utstyr som skal inn i Helse Fonna si infrastruktur.

Informasjonssikkerheitsleiar og beredskapsleiar har delteke i den regionale arbeidsgruppa for å utarbeida delplan for IKT-beredskap.

Helse Fonna har delteke i den regionale arbeidsgruppa for regionale tiltak. Det er også som eit resultat av dette oppretta eiga arbeidsgruppe for med.tek-nettverk som Helse Fonna deltek i. Som oppfølging av arbeidet i den regionale arbeidsgruppa er det oppretta lokale tiltak som det er jobba med igjennom 2023 og 2024:

- Kartlegge risiko i alle system og løysingar i lokal infrastruktur
- Etablering av forenkla risikovurdering
- Identifisera nettverkssegment for sårbarhetscan
- Etablering kjerneteam for sårbarheitsagering
- Etablering av systemeigarskap- og systemansvarsrutinar
- Oppdatera systemeigarskap i systemporteføljen
- Risikovurdering av "totalt bortfall IKT"
- Lokal tilpassing og etablering av revidert styringssystem for informasjonstryggleik
- Utviding og etablering av regelmessig sårbarheitsskanning

Fleire av tiltaka er implementert og gir Helse Fonna betre oversikt over lokale system og eit betre grunnlag for å jobbe med å minimere sårbarheitsvektorar. Vidare er det planlagt at rapportering og oppfølging av fleire av tiltaka skal gjerast av Regionalt sikkerheitsutval, då mange av tiltaka krev kontinuerleg arbeid.

Medarbeidarar

Forbetring

Føretaket gjennomførte for 7. gang den årlege nasjonale medarbeidarundersøkinga, ForBedring i starten av året. Alle einingane kartlegg både arbeidsmiljø, HMS og kultur for pasienttryggleik. Svarprosent for Helse Fonna var i 2024 73,4%, som var omlag 2 prosent lågare enn 2023. Det vart gjennomført informasjonsmøte for leiarar, verneombod og tillitsvalde på alle sjukehusa i forkant av publisering. ForBedring 2024 viste høgt engasjement blant medarbeidarane og høge poengskår for leiarane. Undersøkinga viste samstundes lågare poengskår enn referansen når det gjeld temaet om arbeidsforhold. Kartlegginga blir følgt opp med at kvar eining gjennomfører risikovurdering av HMS og pasientsikkerheit i sitt arbeidsmiljø, og følger opp med eigen handlingsplan i Synergi. Ei oppsummering av resultatata blir gjennomgått i direktørmøte, AMU og i styremøte.

Sjukefråvær

Helse Fonna arbeider systematisk med oppfølging av sjukemelde. Næraste leiar har ansvaret, og ved behov bidreg avdeling for personal- og organisasjon og/eller bedriftshelsetenesta.

Utvikling i sjukefråvær (interregional indikator):

	2022	2023	2024
Gjennomsnittleg samla sjukefråvær	8,5%	8,5%	8,3%
Kortidsfråvær	3,1%	2,5%	2,2%
Langtidsfråvær	5,4%	6,1%	6,1%
Eigenmeldt sjukefråvær	2,0%	1,5%	1,3%
Legemeldt sjukefråvær	6,5%	7,0%	7,0%

Utvikling sjukefråvær (interregional indikator SSB)

	2022	2023	2024
Gjennomsnittleg samla sjukefråvær	7,6%	7,7%	7,5%
Kortidsfråvær	2,8%	2,2%	2,0%
Langtidsfråvær	4,8%	5,5%	5,5%
Eigenmeldt sjukefråvær	1,8%	1,4%	1,2%
Legemeldt sjukefråvær	5,8%	6,3%	6,3%

SSB valte for nokre år sidan å endre sjukefråværsstatistikken sin. Årsaka til endringa er utviding av feriefritid, som aukar med alderen. I tillegg blir ferien avvika annleis no enn for dei siste 10–20 åra. Dei regionale helseføretaka har derfor bestemt å harmonisere sjukefråværsstatistikken sin med SSB. SSB korrigerer ikkje for ferie eller utdanningspermisjon ved berekning av sjukefråværsprosent. For helseføretaka vil det i praksis bety at summen i nemnaren på den nye sjukefråværsprosenten vil vere høgare enn det har vore til no. Det betyr igjen at for enkelte månader med mykje ferie, vil sjukefråværsprosenten vise noko lågare sjukefråværsprosent enn tidlegare. Den nye indikatoren påverkar berre sjukefråværsprosenten og ikkje sjukefråværsdagar. Det vil bli rapportert på begge indikatorar fram til om med mars 2025.

Helse Fonna samarbeider tett med NAV arbeidslivsenter gjennom IA avtalen. Vi arbeider både på individ- og gruppenivå med mål om å redusere sjukefråværet. Det er sett ned ei ressursgruppe som består av representantar frå tillitsvalde, verneombod, BHT, personal- og organisasjon og NAV arbeidslivsenter. Gjennom samarbeidet er piloten «Innsatsteam» satt i gang i klinikk for medisin Haugesund og Odda. «Innsatsteam» består av representantar frå NAV, rådgjevar frå HR, tillitsvalt og verneombod. Representantane gir råd og rettleiing til leiar.

Hausten 2023 korrigererte HF rutinen for sjukefråvær for meir å tydeleggjera leiar sine oppgåver i sjukefråværsløpet. I 2024 har HR hatt systematisk opplæring til alle sjukehusa i føretaket. Innhaldet har vore informasjon om sjukefråværshandtering og opplæring i rutine for oppfølging av tilsette som har sjukefråvær. Det er utarbeida ei eiga intranettside for sjukefråværsarbeid og IA arbeid, slik at leiar lettare kan finna nødvendig informasjon. Bransjeprogrammet for IA i sjukehus, «Der skoen trykker», er også eit av tiltaka som utvalde einingar deltar i. Dette har i 2024 vist gode resultat. Sjukefråværet har frå juni 2024 vore lågare enn dei tidlegare åra for same periode.

Kompetanseutvikling

Føretaket har vedteke ein strategisk kompetanseplan for Helse Fonna 2021–2026. Planen legg føringar for korleis føretaket strategisk skal planleggje for å sikre tilstrekkeleg kompetanse og rett kompetansesamansetjing gjennom å utdanne, rekruttere, behalde og leggje til rette for forskning, fagutvikling og livslang læring. Planen er eit verktøy for å bidra til systematisk planlegging og utvikling av kompetanse- og utdanningstiltak, og sikre at tiltaka er målretta og i samsvar med føretaket sitt behov. Planen har hovudfokus på dei kliniske fagområda. Den strategiske kompetanseplanen er i tråd med strategiarbeidet for kompetanse i Helse Vest og i samsvar med føringane i føretaket sin utviklingsplan. Planen har identifisert ulike tiltaksområde for oppfølging.

Kvart år blir det gjennomført eit stort omfang av internundervisning og kursdagar med fagretta kompetansehevande tiltak for medarbeidarane i dei ulike klinikkane. E-læring blir òg i stor grad nytta som læringsmetode. Læringsportalen inneheld ei lang rekkje kurs som alle medarbeidarar har tilgang til. Nokre av kursa er obligatoriske og lovpålagde for grupper av tilsette. Status på gjennomføring kan til ei kvar tid hentast ut på alle nivå i organisasjonen. Det vart gjennomført 21.181 kurs via e-læring og 1.021 kurs via klasserom i 2024. Føretaket har ei aktiv rolle i kva nye e-læringskurs som skal utviklast i regionen, og deltek i regionalt samarbeid knytt til drift og utvikling av Læringsportalen.

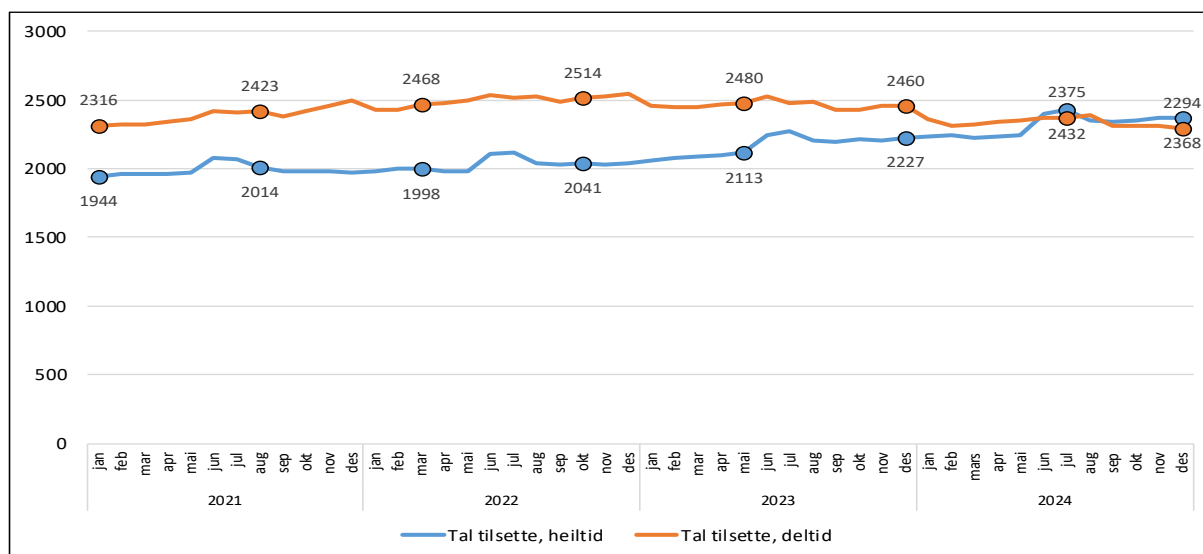
Kompetanseportalen blir nytta til å dokumentere kompetanse hos medarbeidarane gjennom regionale, sentrale og lokale kompetanseplanar som blir delte til den enkelte eller grupper av medarbeidarar. Leiarane kan nytte dette for å identifisere behov for vidare opplæring og utvikling hjå medarbeidarane sine. Medarbeidarsamtalen skal òg dokumenterast i Kompetanseportalen. Det er utarbeidd ein sentral plan for leiarar i Helse Fonna som inneheld både regionale og lokale krav. Planen er tildelt alle leiarar og er eit supplement til leiaropplæring for nyttilsette leiarar.

Kompetanseportalen er det nasjonale dokumentasjonsverktøyet for oppnådde læringsmål for legar i spesialisering (LIS). Portalen er òg tatt i bruk for å dokumentere kompetansemål for lærlingar i ambulansenesta, helsefag og reinhald. For jordmorstudentar er dokumentasjonsverktøyet tatt i bruk i Helse Vest.

Heiltid og oppgåvedeling

Oppfølging av klinikkane i Helse Fonna syner at heiltidsarbeidet er godt integrert i drift. Både leiarar og tillitsvalde har fokus på dette. Det har vore ein positiv utvikling på tal heiltid dei siste åra. Føretaket arbeidar også med bemanningsplanar med langvakter, som igjen legg godt til rette for heile stillingar.

Figuren syner utviklinga for tilsettingar i heiltid og deltid:

Det er eit fokus i føretaket på å sikre god oppgåvedeling og å rekruttere mellom anna helsefagarbeidarar og andre fagarbeidargrupper, som til dømes portør. I regi av HR-avdelinga i føretaket er det sett i gang eit prosjekt for utvikle oppgåvedelinga mellom sjukepleiar og helsefagarbeidar. Prosjektet tar utgangspunkt i opplæring i konkrete arbeidsoppgåver for å sikre god kompetanseoverføring til nye arbeidsoppgåver. For å auke heiltid er det viktig å sjå på oppgåvedeling saman med tenestestyrt bemanningsplanar, og dette er eit fokusområde framover.

Etterleving av lov- og avtaleverk om arbeidstid

Einingane rapporterer jamleg på tiltak knytt til etterleving av lov- og avtaleverk om arbeidstid. Dette blir også lagd fram for arbeidsmiljøutvalet. Dei tre vanlegaste årsakene til brot på reglar for arbeidstid i 2024 har vore: Mangel på naudsynt kompetanse, akutt sjukdom og endring i aktivitet. Dette har vært likt dei 6 siste åra. Dei fire hyppigaste typene brot på arbeidstidsreglane i 2024 er maksimum timetal per veke, arbeidsfri før vakt, samla tid per dag og vekefri. Den prosentvise fordelinga av dei fire typene brot er relativt stabil per år, der vekefri utgjer den største delen i 2024. Rapporten viser at Helse Fonna har ein nedgang i moglege AML-brot i perioden 2023 – 2024. Vi hadde ein lita auke frå 2022-2023 på ca. 1400 moglege AML-brot, men i 2024 er det tilsvarande som 2022.

Dialog og drøfting

Det er tette og systematiske møter mellom leiging, føretakstillitsvalde/tillitsvalde og føretaksverneombod/verneombod på alle nivå i organisasjonen. Disse møta er eit godt grunnlag for informasjon, dialog og medverknad om forhold som er viktige for arbeidsmiljøet og utviklinga av føretaket. I tillegg til føretakshovudverneombod er det klinikkverneombod i alle klinikkar og verneombod fordelt i oversiktlege område i alle einingar. Det er om lag 80 verneombod i føretaket.

Utdanning

Føretaket har eit nært og godt samarbeid med relevante høgskular og universitet, særleg med Høgskulen på Vestlandet (HVL) ved campus Haugesund, Stord og Bergen, samt Universitetet i Bergen. Det er etablert institusjonelt samarbeid om utdanning mellom føretaket og HVL på nivå 1, nivå 2 og nivå 3. Nivå 3-samarbeidet er fagspesifikt og omfattar mellom anna arbeid med utfordringar knytt til gjennomføring av praksis.

Tilsvarende er det etablert institusjonelt samarbeid på nivå 1 og 2 innan forskning. Desse avtalane regulerer samhandlingsforma mellom aktørane, samt kven som skal representere partane i dei ulike fora. Føretaket deltek med representantar i to regionale samarbeidsorgan mellom universitet/høgskule og helseføretak: eitt for utdanning og eitt for forskning og innovasjon.

Studentar og lærlingar har egne rettleiarar i einingane der praksisstudia blir gjennomførte. Nokre einingar har tilsette med delar av stillinga øyremerkt for studentrettleiing og oppfølging. Det er eit ønskje om å ha fleire tilsette med særskilt ansvar for koordinering, rettleiing og oppfølging av studentar. Einingar som har tilsette i slike funksjonar opplever mindre press på praksisrettleiarane, og studentane gir gode tilbakemeldingar på praksisopplevinga. Universitetet i Bergen har egne ressursar tilsett i føretaket for oppfølging av studentar i medisinutdanninga.

Det er ei forventning om at praksisrettleiarar på sjukehusa har formell utdanning innan rettleiing, og utdanningsinstitusjonane tilbyr slik utdanning som eit emne på 10 studiepoeng kvart semester. Målet er å auke gjennomføringa av denne utdanninga, og eit av tiltaka som er gjort for å auke rettleiarkompetansen i Helse Vest er å tilby 10 e-læringskurs innan studentrettleiing. Fleire føretak, inkludert Helse Fonna, planlegg nettverkssamlingar for studentrettleiarar med fagleg påfyll i ein travel kvardag.

Hausten 2024 vart det starta eit pilotprosjekt for ny organisering av sjukepleiestudentar i praksis, etter tilrådingar frå den regionale arbeidsgruppa som har arbeidd med dette. Ein går frå å ha to praksisperiodar innan medisin og kirurgi til å ha éin lengre periode innan anten medisin eller kirurgi, og i tillegg ha større fokus på samhandling mellom kommune- og spesialisthelsetenesta. Denne omlegginga frå to til ein praksisperiode per sjukepleiarstudent i føretaket gir stort utslag på talet på praksisperiodar som vert rapporterte inn. I tillegg har sjukepleiekulla vore historisk låge dei siste åra, noko som òg påverkar totaltalet.

Universitet i Bergen har egne ressursar tilsett i føretaket, til oppfølging av studentar i medisinutdanninga.

I 2024 har føretaket hatt omlag 1100 praksisperiodar (ein student kan gjennomføre fleire praksisperiodar) i praksis-/utdanningsløp frå universitet, høgskular og vidaregåande skular. Tabellen under syner korleis dette fordeler seg på dei ulike utdanningsnivåa:

Utdanningsnivå	Tal på praksisperiodar i 2023	Tal på praksisperiodar i 2024
Vidaregåande opplæring	77	75
Opp til bachelornivå	517	412
Opp til masternivå	181	137
Spesialistutdanning (LIS 1-3 og psykologar)	473	487
Sum	1248	1111

Rekrutteringsutfordringane føretaket står overfor, har aktualisert behovet for å utdanne, rekruttere og behalde helsepersonell, særleg tilgangen til tilstrekkeleg fagleg kapasitet for spesialsjukepleiarar. For fleire av utdanningsgruppene er det ein høg alderssamansetjing, samtidig som det er krevjande å rekruttere til ledige stillingar. For å sikre rekruttering til utdanningane blir det inngått avtalar om utdanningsstillingar med lønn, samt bindingstid etter fullført utdanningsløp. I 2024 fekk Helse Fonna tilsett fleire i utdanningsstillingar enn nokon gong før, og HVL campus Haugesund har fylt opp studieplassane innan anestesi og operasjon. Intensivutdanninga har ikkje klart å fylle opp studieplassane sine over fleire år, noko som påverkar Helse Fonna negativt med omsyn til rekruttering av intensivsjukepleiarar. I 2024 vart kvoteordninga som vart innført i 2023, og som innebar at føretaket var sikra inntil halvparten av

studieplassane på kvar studieretning og studiestad, tatt bort, men Helse Fonna har likevel avtale med nesten 100 % av studentane.

Tabell under syner korleis tilsetjing i utdanningsstillingar fordeler seg innan dei ulike spesialutdanningane hausten 2024. Det er ei auke på 11 utdanningsstillingar frå 2023.

Spesialisering	Utdanningsstilling Haugesund	Utdanningsstilling Stord	Utdanningsstilling Odda
Master i jordmorfag	4	1	1
Anestesisjukepleie	5		
Intensivsjukepleie	6	1	1
Operasjonssjukepleie	4	2	0
Kreftsjukepleie	3	2	
Sum	22	6	2

I 2024 har føretaket også hatt medarbeidarar under vidareutdanningar på deltid innan psykisk helse og rusarbeid, geriatrikisk sjukepleie, palliativ sjukepleie, relasjonelt arbeid med sorg, traume og livsmeistring, akuttmedisinsk sjukepleie, nyfødt sjukepleie, nevrosjukepleie, lungesjukepleie og stomi- og kontinenssjukepleie.

Føretaket har i 2024 hatt totalt 46 stillingar for lærlingar:

- 19 helsefagarbeidar
- 24 ambulansefagarbeidar
- 2 ernæringskokk
- 1 vaskerioperatør

Helse Fonna er godkjent lærebedrift for reinhaldsoperatør, Føretaket arbeidar med godkjenningar i fleire nye fag, og kartlegging av ufaglærte medarbeidarar som kan inngå i eit fagbrevforløp.

I 2024 blei det tilsett 12 nye trainee-sjukepleiarar for ein traineeperiode på to år. 10 i Haugesund og 2 på Stord. Traineeordninga er viktig for å rekruttere til faste stillingar i føretaket.

Føretaket har til ei kvar tid legar og psykologar i spesialiseringssløp innan medisinske spesialitetar. Etter forskrift om spesialistutdanning og spesialistgodkjenning for legar og tannlegar er Helse Fonna innvilga godkjenning som utdanningsverksemd av Helsedirektoratet for 19 medisinske spesialitetar. I tillegg er 8 medisinske spesialitetar under handsaming i Helsedirektoratet. For desse har føretaket ein midlertidig godkjenning.

Det vert kontinuerleg arbeidd med forbetring av utdanningsmodellen for legespesialistar og forbetring av utdanningsløpet for desse, for å sikre høgast mogleg kvalitet på spesialistar.. I fleire fag er deler av internundervisninga felles mellom sjukehusa i regionen. Betydning av planlagt og god rettleiing, supervisjon, kompetansevurdering i vurderingskollegium er særleg vektlagt. Dette blir gjort i tett samarbeid med det regionale utdanningsssenter i Helse Vest (RegUt).

Føretaket har utdanningskoordinerande overlege i 20 prosent stilling og utdanningsansvarlege overlegar i alle spesialitetar. Det blir gjennomført kurs i medisinsk rettleiingspedagogikk og kurs i kommunikasjon for legar i spesialisering «4 gode vanar». Helse Fonna deltek aktivt i dei regionale basiskursa for legar i spesialisering.

Ein plan med tiltak for berekraftig LIS-utdanning er utarbeidd i Helse Fonna. Målet med arbeidet er å sikre høg kvalitet i utdanninga og samtidig rekruttere legar til føretaket. Dette skal oppnåast ved å gjere helseføretaket konkurransedyktig og attraktivt for LIS, samt å utnytte våre styrkar som eit helseføretak med små og mellomstore sjukehus. I samband med den nasjonale auken i

talet på LIS1stillinger i 2024 fekk Helse Fonna to ekstra LIS1-stilling våren 2024, og to ekstra stillingar hausten 2024., Totalt ei i auke på fire LIS1 stillingar i 2024. Helse Fonna har dermed 51 LIS1stillinger i 2024.

HMS

Helse Fonna arbeider etter vedtekne mål for HMS arbeidet basert på HMS strategien i Helse Vest.

Overordna handlingsplan

Helse Fonna har ein overordna handlingsplan for HMS, pasientsikkerheit og ytre miljø. Målet med planen er å redusera risikoforholda i føretaket over tid. Planen vart revidert i 2024, og blir no følgt opp ved oppgåvestyring i M365. Dette gir god kontroll over overordna og klinikkvis status og sikrar god progresjon på tiltaka. Planen bygger på klinikkane sine risikovurderingar og handlingsplanar etter ForBedringsundersøkinga og er delt inn i ti ulike målgrupper. Trygge arbeidsplassar for medarbeidarar, kompetanse leiarar og medarbeidarar, behalde og rekruttera medarbeidarar, klima og miljø, internkontroll, innkjøp, teamsamarbeidsklima, 5 på topp (digitalisering, beredskap, legemiddelområda, uønska variasjon og prioritering, behalde og rekruttera medarbeidarar), smittevern, kontroll legemiddelområda. Den overordna handlingsplanen blir følgt opp i ulike fora gjennom året.

AMU

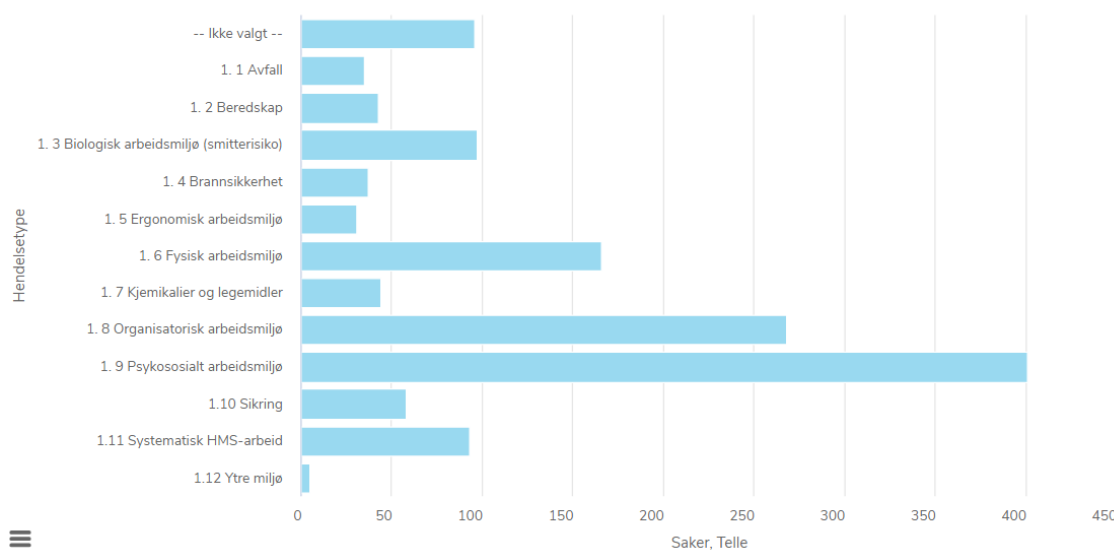
Arbeidsmiljøutvalet(AMU) i Helse Fonna er eit overordna arbeidsmiljøutval og bygger på samansetning og oppgåver etter arbeidsmiljølova kapittel 7. Utvalet har hatt 9 møter i 2024. Sakskartet er i hovudsak basert på AMU sitt årshjul. Klinikkdirektørane presenterer årleg korleis det vert arbeidd med det systematisk HMS arbeidet i klinikken.

Uønska HMS hendingar

Talet på uønska HMS hendingar i Synergi var på 1371 i 2024. Det blir jamleg rapportert på uønska HMS hendingar til AMU og til styret i Helse Fonna.

Flest uønska hendingar vart ført under psykososialt, organisatorisk og fysisk arbeidsmiljø

Figuren under viser tal og type HMS-hendingar 2024:

Arbeidsmiljøseminar og arbeidsmiljøpris

Det årlege arbeidsmiljøseminaret vart arrangert 26.04.2024 i Edda kino, Haugesund. Tema og føredragshaldarar var Tor Hauges, økonom og historikar, med tema endring, innovasjon og læring, Marianne Nordhov, barnelege, med tema RÅBRA eit positivt avvikssystem og Hilde Christiansen, direktør MOT avdelinga Helse Vest, med tema kommunikasjon, samarbeid og partsamarbeid.

Kvart år vert det delt ut ein arbeidsmiljøpris i Helse Fonna. Vinnarane av prisen i 2024 var Avdeling for helsedata som fortalte om det gode arbeidsmiljøarbeidet de har gjort.

HMS opplæring

Både HMS kurs for leiarar og grunnopplæring i HMS for verneombod og AMU medlemmar vart gjennomført i 2024. I tillegg er det gjennom året gjennomført fleire arbeidsmiljøsamlingar og ulike undervisningar med tema HMS og arbeidsmiljø for einingane i føretaket.

Kollegastøtteordning

Helse Fonna har ein organisert kollegastøtteordning. Føretaket har rundt 65 kollegastøtter som alle ønsker å bidra til eit tryggare og betre arbeidsmiljø. Desse skal yte støtte, omsorg og hjelp til sine kollegaer etter alvorlege hendingar. Kollegastøttene får opplæring, og har tilbod om årleg samling for erfarings- og kompetansedeling. BHT er rettleiar for kollegastøttene i føretaket.

Miljø

Føretaket tek samfunnsansvaret sitt og arbeider kontinuerleg med å førebygge og redusere miljøpåverknad frå eiga verksemd og dei tenestene ein yter. Føretaket styrer sitt klima, miljø og berekraftsarbeid gjennom det systematiske styringssystemet for miljø basert på den internasjonale standarden ISO 14001:2015. Føretaket blir årleg revidert og sertifisert av eit eksternt selskap. Siste eksterne revisjon ble gjennomført oktober 2024. Føretaket har gjennomført interne revisjonar i samsvar med revisjonsplan for miljøstyring i 2024.

Det er utarbeida eit felles rammeverk for miljø- og berekraft i spesialisthelsetenesta som skal bidra til å strukturere og samordne arbeidet med miljø- og berekraft i helseføretaka for å fremje god helse og redusere klimautslepp gjennom miljøvennleg drift, sjå [Spesialisthelsetjenestens rammeverk for samfunnsansvar](#).

Formålet med rammeverket er å klargjere kva rammer/føringar som gjeld for området og korleis spesialisthelsetenesta arbeider med samfunnsansvaret. Ei berekraftig helseteneste skal også redusere negativ påverknad på miljø og klima frå eiga drift. Hensikta er å styrke innsatsen lokalt, regionalt og nasjonalt ved felles målområde, forankringsprosesser og aktivitetar.

Føretaket har vedteke ein miljøpolitikk som gir både retning og strategi for verdivala for eit betre klima og miljø. Overordna miljømål for perioden 2021-2024:

- Redusere føretaket sine CO2-utslepp
- Optimal bruk av legemidlar og kjemikaliar
- Redusere miljø- og klimapåverknad frå anskaffingar
- Redusere bruk av naturressursar
- Miljøbevisste medarbeidarar

Spesialisthelsetenesta sin klimarekneskap er oppdatert med data for scope 1, 2 og 3. Ein har no fått eit oppdatert faktorsett både for fysiske data og økonomiske data i tråd med anbefalingane frå Asplan Viak. Nytt frå 2024 er at ein nå også rapporterer på utslippsbaner.

Føretaket rapporterer årleg til eit felles klimarekneskap for alle helseføretaka. Klimarekneskap for spesialisthelsetenesta blir publisert årleg i spesialisthelsetenesta sin rapport for samfunnsansvar.

Ein ser fortsatt miljøfordelar som følgje av færre fly- og bilreiser. I Helse Fonna har det vore ein merkbar auke i bruk av elektroniske møte både internt og eksternt, meir bruk av webinar og elektroniske pasientkonsultasjonar. Dette er både sparande for miljø, og gir ein meir effektiv ressursbruk av tilsette. Det arbeidast vidare med tiltak etter nasjonal indikator der andelen polikliniske konsultasjonar som blir gjennomført over video og telefon skal vere over 20 prosent innan 2030. Framover må ein vere meir opne for å dra nytte av alle dei fordelane teknologiske framsteg tilbyr. Noko som kan moliggjere ei meir berekraftig framtid for vår verksemd.

Likeverd, mangfald og likestilling

Helse Fonna arbeidar aktivt og målretta for å fremje lovens formål. Aktivitetane omfattar mellom anna rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremjing, utvikling/opplæring, tilrettelegging, kombinasjon av arbeid og familieliv, beskyttelse mot trakassering og kjønnsbasert vald i tillegg til andre relevante forhold.

Likestillings- og diskrimineringsarbeidet er forankra i føretakets ulike strategiar. Verktøy, opplæring, retningslinjer og rutinar er elles inkludert i personalpolitikken. Det er eit mål å oppnå ein balansert alders- og kjønnsamansetting, og å rekruttere kvalifiserte personar med innvandrarakgrunn. Fokusområdet for mangfald og inkludering for føretaket i 2024:

- Leiarar på alle nivå skal ha merksemd på likestilling og mangfald, og ha høg kompetanse på alle former for diskriminering, og førebygge diskriminering
- Merksemd på tiltak som skal bidra til å auke mangfald i rekrutteringsarbeidet
- Nulltoleranse for mobbing, trakassering og diskriminering
- Skape likeverdige arbeids-, trivsels- og utviklingsmoglegheiter for kvinner og menn, fremje ein meir lik fordeling av begge kjønn i leiarstillingar og elles innanfor alle faggrupper og stillingsnivå
- Hindre at medarbeidarar som får helseplager faller ut av arbeidsmiljøet og arbeide med livsfasepolitikken med hensikt på å auke pensjonsalderen

Helse Fonna er representert i det regionale arbeidet som gjeld likestilling, inkludering og mangfald. Ressursgruppa utarbeidar forslag til satsingsområde og tiltak for inkluderingsarbeidet i Helse Vest. Arbeidet skal vidare bidra til samordna rapportering og samla leggje til rette for å gjennomføre tiltak i dei respektive føretaka i regionen. Hovudmålet er å auke yrkesdeltaking frå personar med lengre opphald frå arbeidslivet eller som har nedsett funksjonsevne. Som del av dette arbeidet er det publisert e-læringsprogram for inkluderande rekruttering, som inngår i leiaropplæringa ved føretaket.

Rapport for likestilling, inkludering og mangfald ligg offentleg tilgjengeleg på føretaket sine nettsider - [Likestillingsrapport - Helse Fonna HF](#).

Åpenhetsloven

Åpenhetsloven som tredde i kraft 1. juli 2022 skal fremje verksemder si respekt for grunnleggjande menneskerettar og anstendige arbeidsforhold. Helse Fonna HF er omfatta av åpenhetsloven og har eit pågåande arbeid med å implementere krava i lova. Styret har blitt orientert om status knytt til samfunnsansvar og implementering av openheitsloven. I saka ble

det gjort reie for dei tiltak ein planla å kartleggje for å kunne redusere risikoen for at det blir føretatt kjøp utanfor avtale.

I løpet av året har føretaket styrka ressursar og kompetanse knytt til innkjøp.

Det føreligg krav til alle føretak i regionen om at innan utgangen av 2025 skal 90 prosent av alle kjøp være forankra i ein lovleg avtale. Føretaket har påbyrja arbeidet med å registrere kjøp som er lovlege. Når arbeidet er gjennomført vil ein hente ut rapportar frå eit regionalt rapporteringsverktøy som vil gje oversikt over alle kjøp som er føretatt både innanfor og utanfor avtale. Denne oversikten vil være eit godt grunnlag når ein skal prioritere kvisleise område ein skal ha fokus på for å få etablert fleire lovlege avtalar. Føretaket melder fortløpande inn behov for etablering av nye lovlege avtalar til Sjukehus som er ansvarleg for å gjennomføre anskaffingsprosessar i samsvar med lov og forskrift om offentlege anskaffingar.

I løpet av året har føretaket delteke i eit regionalt arbeid kor ein har utarbeida eit felles elæringskurs innanfor innkjøpsområdet. Målsetjinga er at kurset skal være obligatorisk for alle leirar. Ein planlegg også å gjennomføre ytterlegare opplæring av leirar innanfor innkjøpsområdet. Dette for at leirar på alle nivå skal få naudsynt kunnskap om innkjøp og forstå viktigheita av at ein følger gjeldande lov og forskrift.

Føretaket har eit godt og konstruktivt samarbeid med Sjukehusinnkjøp. Fagpersonell deltek i anskaffingsprosessane som gjennomførast og ein har høg fokus på at nye avtalar blir implementer.

Utgreiinga vert lagt tilgjengeleg på Helse Fonna sine nettsider [Om oss - Helse Fonna HF](#) når den er godkjent av styret.

Eigedomsutvikling

Føretaket disponerte ved utgangen av 2024 anslagsvis 174 111 kvadratmeter lokale, kor 11821 kvadratmeter er innleigd. Av det arealet føretaket leiger eksternt utgjør 3 613 kvadratmeter ambulanselokale. Føretaket har starta bygging av SydØst blokk ved Haugesund sjukehus. Eit bygg som vil utgjere 9 000 kvadratmeter. Deler av arealet ved Stord og Valen sjukehus er verna eller freda, noko som begrensar moglegheitene til å gjere endringar og tilpassingar.

I 2021 blei det gjennomført ein tilstandskartlegging i samsvar med føringane i Norsk Standard 3424. Denne kartlegginga blei oppdatert i 2023 og syner at bygningane til Helse Fonna samla har ei vekta tilstandsgrad på 1,51. Første kartlegging blei gjennomført i 2011 og da var vekta tilstandsgrad 1,9. Gjennomsnittet for alle helseføretak i Norge er ein tilstandsgrad på 1,5. Tilstandsgrad 0 og 1 er godkjent, medan 2 og 3 inneber behov for vedlikehaldstiltak.

Siste kartlegginga dokumenterer at det føreligg eit oppgraderingsbehov for eksisterande bygningsmasse som er kostnadsberekna til kr 2 075 milliardar fordelt over dei neste 10 åra. Tilstandskarlegging ble ikke gjennomført i 2024 da det ble utarbeidt en vedlikehaldsplan basert på tal frå 2023. Tiltak knytt til dette er dokumentert i egen plan som er utarbeidt.

HF og lokasjon	Areal for sum	Antall bygg	Samlet VTTG	Antall TG 3	Alder i 2023	Behov 0-5 år MNOK	Behov 5-10 år MNOK	Behov samlet MNOK
Helse Fonna HF	147 202	41	1,51	537	45	1 218	776	1 995
Haugesund	93 906	21	1,41	338	36	857	496	1 353
Odda	12 004	3	1,85	36	57	97	60	157
Stord	20 819	7	1,39	59	45	92	106	198
Valen	20 473	10	1,99	104	78	173	114	287
Totalt	147 202	41	1,51	537	45	1 218	776	1 995

* teknisk oppgraderingsbehov for kartlagt bygningsmasse

I siste kartlegging ble totalt 147 202 kvadratmeter kartlagt, medan føretaket sin eigedomsmasse utgjør omkring 162 290 kvadrat.

Større byggeprosjekt

ByggHgsd2020 v/Byggetrinn 1 med alle akuttfunksjonane ved Haugesund sjukehus blei innflytta og teken i bruk august 2021 som planlagd. Ombygging av eksisterande bygningsmasse med røntgenlaboratorium og nyfødtintensiv avdeling vart ferdigstilt og teken i bruk 2022.

Restmidler frå byggetrinn 1 har vore nytta i 2023 til førebuingar for byggetrinn 2. Byggetrinn 2 ved Haugesund sjukehus blei framskunda og lån blei gitt over statsbudsjettet i 2022.

Forprosjektrapporten tilhøyrande byggetrinn 2 blei ferdigbehandla og vedteken med revidert framdriftsplan januar 2023 i styret i Helse Fonna HF og februar 2023 i styret Helse Vest RHF.

Byggetrinn 2 inneber eit nytt påbygg med sengepostar i 3 etasjar over noverande S-blokk og på nye fundament i 7 etasjar som erstatning for delar av dagens Ø-blokk. I tillegg vert to etasjar i S-blokk bygde om til sengepostar som vil henge saman med sengepostar i nye SØ-blokk. Arbeidet med byggetrinn 2 er delt inn i tre entreprisar. Forsterkningsarbeidet som blei tatt inn som ein del av ombygginga i BT 1, Hovudentreprisen E01 med asbestsanering, teknisk fråkopling og riving av Ø blokk samt grunnarbeid, Og Totalentreprise for nybygg, tilbygg og ombygging.

Arbeid med forsterkning og hovudentreprisa vart begge ferdigstilt tidleg 2024 som planlagt.

Kontrakt for Totalenterprisen E02 vart signert oktober 2023 og asjølve byggjerbeidet starta opp mars 2024 med planlagd innflytting 2027. Det er same prosjektorganisasjon ByggHgsd2020 som vert nytta i byggetrinn 2 som var i byggetrinn 1, noko som gjer at erfaringar og kompetanse kan takast med vidare. Etter ferdigstilt bygging vil desse sengepostane flytte inn i nytt areal tilpassa klinisk senter funksjon :

- Nevrologi/slag
- Eldremedisin
- Infeksjon
- Gastromedisin/nefrologi
- Barne og ungdomseining
- Hjarte/NIV/MIO
- Hematologi/onkologi/palliasjon

Etter innflytting nybygg vil ein ha ombygging mellom anna i M blokk for gastrocenter poliklinikk og dagbehandling for både kirurgi og medisin.

Sjukehusutbygginga er i 2024 i tråd med framdrift og budsjett.

Helse Fonna fekk våren 2023 førespurnad om å etablere areal for Eindoseanlegg ved Haugesund Sjukehus i Helse Fonna som skulle kunne dekke heile Helse Vest. Eindosefabrikken vart etablert i U2 S blokk ved Haugesund Sjukehus på 466 m² med dei naudsynte romma Sjukehusapoteka Vest treng for å dekke denne funksjonen. Det er og lagt inn moglegheit for utviding av utstyrsparken innafor tildelt areal. Eindoseanlegget sto ferdig som planlagt april 2024 innafor tid og budsjett. Det er Sjukehusapoteka Vest som skaffar utstyret.

Investeringar, finansiering og likviditet

Investeringar

Helse Fonna har investert for 395,3 millionar kroner, kor byggetrinn 2 utgjør 343,6 millionar kroner. Investering i byggetrinn 2 utgjør 87% av total investering i 2024.

Investeringar utanom byggetrinn 2 består hovudsakleg av investeringar gjort i medisinsk teknisk utstyr og bygningsmasse knytt til nødvendig vedlikehald og oppgraderingar i sjukehusa.

Finansiering og likviditet

Netto likviditetsbeholdning per 31.12. 2024 var 10,5 millionar kroner, av dette er 107,6 millionar kroner bundne skattemidlar. Innvilga driftskredittramme er 31.12.2024 på 584,1 millionar kroner. Totalkapitalen i føretaket utgjorde 4 668,1 millionar kroner per 31.12.2024. Balanseført eigenkapital per 31.12. 2024 var 1 980,2 millionar kroner eller 42% av totalkapitalen.

Føretaket har lån frå Helse Vest RHF på totalt 1 579,5 millionar kroner ved utgangen av 2024. Dette er delvis finansiering av investeringar.

Årsresultat og disponeringar

Generelt om rekneskapen

Rekneskapen for 2024 er sett opp i samsvar med rekneskapsloven av 1998 og god rekneskapsskikk. Rekneskapen for året omfattar resultatrekneskap, balanse, kontantstraumoppstilling og noteopplysningar. Rekneskapen er bygd på grunnleggjande prinsipp for rekneskap i samsvar med god norsk rekneskapsskikk; transaksjonsprinsippet, oppteningsprinsippet, samanstillingsprinsippet, varsemdsprinsippet, kongruensprinsippet, sikring, beste anslag, konsistent bruk av prinsipp og føresetnad om fortsett drift. Ved utarbeiding av rekneskapen må leiinga bygge på føresetnader og anslag som vil påverke rekneskapsførte verdiar av eigedelar, gjeld, inntekter og kostnader, samt noteopplysningar og forpliktingar med vilkår. Faktiske tal kan avvike frå dei opphavlege anslaga. Pensjonsordninga tilfredsstillar krava i lov om obligatorisk tenestepensjon.

Resultat

Rekneskapsåret 2024 er det 22. driftsåret til Helse Fonna. Føretaket får midlar frå staten, dels som fast tilskot til drift, beredskap og infrastruktur, og dels som innsatsstyrt finansiering (ISF) basert på prising av utførte tenester.

Helse Fonna hadde i 2024 ei omsetning på 4 854 millionar kroner, mot 4 452 millionar kroner for 2023. Av inntekta i 2024 var 1 285 millionar kroner pasientrelatert inntekt inkl. ISF, 3 479 millionar kroner var rammefinansiering og dei resterande 89 millionar kroner var andre inntekter.

Helse Fonna fekk eit årsresultat i 2024 på minus 47,9 millionar kroner. Ut frå eit budsjettert null-resultat gir dette eit negativt avvik samanlikna mot budsjett på 47,9 millionar kroner. Føretaket har som oppgåve å yte helsetenester innanfor ramma av tildelte ressursar (budsjett). Det er kostnader til lønn og personal og kostnader til kjøp av helsetenester som syner stort avvik mot budsjett i 2024.

Nedskrivningar

Det er ikkje føretatt nedskrivningar i rekneskapen for 2024.

Kontantstraumoppstilling

Netto kontantstraum frå operasjonell aktivitetar var i 2024 på 74,5 millionar kroner. Hovudelementa i dette forutan årsresultatet var avskrivningar på 215,9 millionar kroner, endring i omløpsmidlar på -69,9 millionar kroner og endringar i kortsiktig gjeld med -28,7 millionar kroner. Med netto kontantstraum frå finansieringsaktiviteter, er resten av årets opptente evne

til eigenfinansieringar overført til 2025. Talet er lågare enn det som er tatt opp i ny lån gjennom året og finansieringsevner er dermed noko redusert.

Det er inga vesentlege uvisse og ekstraordinære forhold i rekneskapen for 2024.

Årsresultatet gav eit underskot på 47,9 millionar kroner og styret foreslår at dette blir dekkja av annan eigenkapital.

Framleis drift

Frå 01.01.2002 vart det godkjent avtale med Helse Vest RHF om leveranse av spesialisthelsetenester. I samsvar med regnskapslova §3-3 vert det stadfesta at forutsetningane om framleis drift er til stades og er lagt til grunn ved avlegging av årsrekneskapen. Statens ansvar for helseføretaka er regulert i Lov om helseføretak. Konkurs og gjeldsforhandling etter konkurslova kan ikkje opnast for helseføretak, jf. lovens §5.

Styret har gjennom fleire vedtak uttrykt bekymring for den økonomiske bereevna, og understreka behovet for å sikre overskot frå drifta for å kunne utvikle verksemda framover. Det er iverksett ei rekke tiltak for å redusere det økonomiske avviket og sikre langsiktig berekraft og desse tiltaka fortsett gjennom kommande år medan styret følg utviklinga tett.

Styret si oppfatning er at det framleis er grunnlag for vidare drift.

Styret

Styret i Helse Fonna HF per 31.12.2024:

Petter Steen jr. – styreleiar

Anne Sissel Faugstad – nestleiar

Helga Arianson – medlem

Heiko Bratke – medlem

Nina Budal – medlem

Kjersti Follesø – medlem

Monica Lindseth – medlem

Per Karlsen – medlem

Ingvill Skogseth – medlem

Andrika Hagfjäll-Lande – medlem

Jo Eikeland Roald - medlem

Morten Lyngås Føyen var styremedlem til og med 25.10.2024, og vart då erstatta av Monica Lindseth.

Det vart gjennomført 5 føretaksmøte og 8 styremøte i 2024 der det vart behandla 111 saker. Styret har delteke på tre styreseminar. To av seminara var felles med styret i Helse Vest RHF og dei andre HF-styra.

Haugesund, 27.03.2025
Styret for Helse Fonna HF

Petter Steen jr.
Styreleiar

Anne Sissel Faugstad
Styremedlem

Per Karlsen
Styremedlem

Kjersti Follesøe
Styremedlem

Helga Arianson
Styremedlem

Ingvill Skogseth
Styremedlem

Jo Eikeland Roald
Styremedlem

Gloria M. Hauan
Styremedlem

Heiko Bratke
Styremedlem

Jorge E. M. Del Pino
Styremedlem

**Andrika S. L.
Hagfjäll-Lande**
Styremedlem

Anders Hovland
Administrerende direktør